

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 456/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti W., s. r. o., B., zastúpenej obchodnou spoločnosťou O. s. r. o., B., v mene ktorej koná advokát JUDr. M. V., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Daňového úradu Bratislava V č. 604/230/104709/10/Mich zo 6. júla 2010 a rozhodnutím Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. I/222/14649-104401/2010/991031-r z 8. októbra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti W., s. r. o., **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola elektronicky 12. júla 2013 a poštou 15. júla 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti W., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu

ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Daňového úradu Bratislava V (ďalej len „daňový úrad“) č. 604/230/104709/10/Mich zo 6. júla 2010 (ďalej aj „rozhodnutie daňového úradu“) a rozhodnutím Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“) č. I/222/14649-104401/2010/991031-r z 8. októbra 2010 (ďalej aj „rozhodnutie finančného riaditeľstva“).

Rozhodnutím daňového úradu bol na základe predchádzajúcej daňovej kontroly vydaný dodatočný platobný výmer, ktorým bol sťažovateľke znížený nadmerný odpočet o 84 244,34 €, a rozhodnutím finančného riaditeľstva bol tento dodatočný platobný výmer potvrdený na základe odvolania sťažovateľky. V dôvodoch svojej sťažnosti sťažovateľka za porušovateľa svojho práva označuje finančné riaditeľstvo (v čase vydania rozhodnutia vystupujúce ešte pod názvom Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky) a ďalej uvádza, že toto rozhodnutie bolo predmetom súdneho prieskumu realizovaného Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžf/16/2012.

Sťažovateľka predovšetkým namieta, že daňový úrad ako aj finančné riaditeľstvo pri svojom rozhodovaní vychádzali len z výsluchu svedka M. K., bývalého konateľa spoločnosti H., spol. s r. o., ktorý mal byť vykonaný na základe dožiadania bez prítomnosti sťažovateľky Daňovým úradom B. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľky malo dôjsť neposkytnutím „rozumnej a dostatočnej možnosti uplatniť vplyv na priebeh a výsledok konania“, ako aj možnosti „získania dôkazu vo svoj prospech a konfrontácie s dôkazmi v neprospech“. Sťažovateľka súčasne poukazuje na to, že žiadna «dôkazná povinnosť nezbavuje daňové orgány povinnosti náležite zistiť skutkový stav veci pred rozhodnutím. Oslobodenie správcu dane od dôkaznej povinnosti (v medziach ústavy a judikatúry) musí byť v rovnakom rozsahu vyvážené povinnosťou zdržať sa akéhokoľvek obmedzovania možností daňového subjektu plniť dôkaznú povinnosť prenesenú na jeho stranu...

FRSR arbitrárnym spôsobom odmietol relevanciu argumentácie sťažovateľa... K čestnému vyhláseniu poznamenal len, že vzhľadom na formu faxovej kópie ho „nemožno

považovať za prostriedok s vplyvom na výsledok zistenia správca dane“ - pritom čestné vyhlásenie je svedecká výpoveď podľa § 29 ods. 4 ZSDP a jeho formu zákon neobmedzuje, naopak v § 29 ods. 9 ZSDP sú stanovené limity pri akej závažnosti nedostatku možno dôkaz odmietnuť (ak osoba neexistuje v čase vydania dokladu). K návrhu na výsluch poznamenal len, že „správca dane nemá znalosť o akého svedka ide“ - pritom identifikačné údaje a vzťah svedka k veci bol daňovým orgánom známy z čestného vyhlásenia ešte pred rozhodnutím DÚ.».

Nadväzne na to sťažovateľka poukazuje na obsah v jej prípade aplikovateľnej judikatúry najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 3 Sžf/25/2010 a sp. zn. 8 Sžo 28/2007), rozhodovaciu činnosť Európskeho súdneho dvora (napr. rozsudok č. C-255/02), ako aj judikatúru ústavného súdu (napr. I. ÚS 241/07, I. ÚS 56/01).

Sťažovateľka vzhľadom na uvedené navrhuje, aby ústavný súd vydal vo veci takéto rozhodnutie:

„1. Daňový úrad Bratislava rozhodnutím č. 604/230/104709/10/Mich zo dňa 06. 07. 2010 porušil právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím č. I/222/14649-104401/2010/991031-r zo dňa 08. 10. 2010 porušilo právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozhodnutie Daňového úradu Bratislava č. 604/230/104709/10/Mich zo dňa 06. 07. 2010 a rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. I/222/14649-104401/2010/991031-r zo dňa 08. 10. 2010 a vracia vec na ďalšie konanie Daňovému úradu Bratislava.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 331,15 EUR, ktorú je porušovateľ povinný vyplatiť... do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) v občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

V zmysle § 247 ods. 1 OSP sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti tohto zákona v prípadoch, v ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Z citovaných právnych noriem vyplýva, že na prieskum zákonnosti rozhodnutia daňového úradu a rozhodnutia finančného riaditeľstva je (resp. bola) daná právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti OSP. Túto právomoc všeobecného súdu nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom. Ústavou daná právomoc totiž neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

Uvedené vyplýva z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, obsahom ktorého je pravidlo, že sťažovateľ má právo sa domáhať ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd. Jeho zmyslom a účelom je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd v tejto súvislosti predstavuje ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných

orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

V danom prípade bolo možné označené rozhodnutie daňového úradu a rozhodnutie finančného riaditeľstva napadnúť žalobou v správnom súdnictve, čo sťažovateľka aj využila. Preskúmanie namietaných rozhodnutí správnych orgánov (daňového úradu a finančného riaditeľstva) by preto bolo v rozpore s princípom subsidiarity zakotveným v čl. 127 ods. 1 ústavy, lebo ich preskúmanie patrilo do právomoci všeobecných súdov.

Na základe uvedeného ústavný súd túto sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. septembra 2013